

**A NAGY HÁBORU
ANEKDOTAKINCSE.
ÖSSZEÁLLÍTOTTA ÉS
ELŐSZÓVAL**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649125838

A nagy háboru anekdotakincse. Összeállította és előszóval by Endre Nagy

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

ENDRE NAGY

**A NAGY HÁBORU
ANEKDOTAKINCSE.
ÖSSZEÁLLÍTOTTA
ÉS ELŐSZÓVAL**

itt van...

A Nagy Háboru Anekdotalincse

Összeállította és
előszóval ellátta

Nagy Endre

Sohse bánkodom hallem, hogy
Nagy Endre végsőbe a lakodni
vadász viték közepett gondolt

Köszönet

Budapest, 1915 © Singer és Wolfner kiadása

Klasszikus, 1915. április 24. é. m.

D
526
7
H 2 N 3

Minden jogot fenntartunk

ELŐSZÓ

A háború humora! Hát van ilyen is? Ahol az ember a maga akaratával olyan fáradságokon vergődik át, amelyekben a ló és igás ökör tüdővérzéssel roskad össze; ahol a nélkülözésnek és szenvedésnek poharát mindig utolsó csöppig kell kiinni; ahol a halál nem lábujjhegyen jár, hanem bőmbőlve, durrogva, puffanva csapkod a fülünk körül: hát van ott humor is?

Persze hogy van. Az ember a legesodálatosabb állat Isten valamennyi állatja között. Mindenütt megél és mindenhez hozzá alkalmazkodik a természete. Ha a túrista a Vezuv kráteréhez közeledik, elnyomja az az áhitat, amit csak a félelmetes emberfölötti erők bírnak fölébreszteni a lélekben. Érti a pokol rettenetes tüzét, érzi, hogy a szörnyű megsemmisülés ott forr, kavarog, rotyog a talpa alatt, a titokzatos katlanban.

De a Vezuv krátere mellett nemcsak túristák vannak, hanem békés ottlakók is. Ott kapaszkodnak falvaik az égő hegy oldalán. Ott születtek, ott nevelkedtek és bizonyára ott is akarnak meghalni a szelíd öregség napjaiban. Ott is vannak gyermekek, akik kacagva hancúroznak, a legények ott is csintalankodnak a piruló hajadonokkal és az öregek ott is mosolygós fejcsóválással nézik a fiatal nép bolondságait.

A háborúhoz is hozzászokik az ember, mint a Vezuv kráteréhez. Hiszen béke-időben is borzasztó volna elgondolni, hogy mindenki, aki az utcán sétál, a jégen korcsolyázik, a kávéházban sakkozik, — az mind meg fog halni egyszer. De az a szerencse benne, hogy nem gondol rá az ember. A háborúban egy kicsit megrövidülnek a terminusok, de itt is épp ily kevésbé gondol rá az ember. Ha sokat kell a szabad ég alatt, a hóban hálni, akkor ünnepi gyönyörűséggé válik egy ölnyi széna, amelyre néhanap ráfekhetik az ember. Olyankor ez a széna van legalább is olyan jó, mint egy elsőrendű szálloda matrácós ágya.

Hiszen ez a háború a népek háborúja. Aki ma zordon csatár, az tegnap még szelíd biztosítási hivatalnok volt, aki a kávéházban idegesen fölfortyant:

— El kell itt pusztítani, olyan cűg van! Direkt meg akarják ölni az embert!

Ma bezzeg nem panaszkodik a cűg ellen, pedig a Kárpátok szorosain direkt Szibériából érkezik a fagyos légvonat. Nem panaszkodik, hanem ha sikerül egy szikla déli oldalához lapulnia, elégedetten dörzsöli a kezét:

— Egész Riviéra! Itt aztán pompás!

Ha a háborúban nagyobbak a szenvedések, viszont az örömök is nagyobbak. Sőt az igazi ős örömök csak itt vannak. A hékében leszokott az ember róla, hogy az élet ősi, állati gyönyörűségeit élvezze. Képzelt értékekkel bizgatja magát, képzelt bánatokkal keseríti el oktalanul az életét. Hogy mi az: egy jó alvás, egy jó falat, egy jó korty egy csöndes patak partján, — ezt a háborúban tanulja meg az ember. Itt kedveli meg a sör-bor helyett a forrás kristály vizét, amely a sziklából kitör és a nevetése, amely néha meggyötört lelkéből fakad, olyan tiszta, mint ez a forrásvíz...

Nagy Endre.

Amikor még nem dörögtek az ágyúk ...

AZ ÚJ HÁRMASSZÖVETSÉG.

A mozgósítás elrendelése után a budapesti utcát csak egy kérdés érdekelte: mi lesz Olaszországgal? Akkoriban néhány barátságos tüntetést is rendeztek az olasz főkonzulátus ablakai alatt, a budapesti fórumon pedig, értsd: a kávéház előtt, tüntető egyetértésben lobogott három zászló: a magyar, a német és az olasz.

Olaszország azonban nem váltotta be a reményeket, amelyeket a budapesti utca a régi hármasszövetséghez fűzött. Budapest nem ijedt meg, még csak zavarba sem jött, hanem úgy segített magán, hogy tegnapról-mára megalkotta az új hármasszövetséget. Ennek tagjai: Magyarország, Németország és — Ausztria. A megbízhatatlan Olaszország helyét elfoglalta a megbízható Ausztria. És mind az a gyöngédség, amit Itália számára tartogatott Budapest, most Ausztriának jut ki. A közönség élteti a hű szövetségest és megtapsolja himnuszát. Ausztria pedig hálásnak mutatkozik a magyar rokonszenvért, Bécsben a Rákóczi-marsot huzatják és osztrák dragonyosok meg jágerék magyar kokárdát tűznek a vállukra. A

magyar fórumon pedig tüntető egyetértésben lobognak az új hármasszövetség zászlói: a pirosfehérzöld, a feketefehérpiros és a feketesárga.

HOGYAN MEGY A MAGYAR NÉP A HÁBORÚBA?

A villamos a Rákóczi-úton halad. Az egyik ülészetben ötven ülnek: két tartalékos, közös hadsergebeli csukaszürke uniformisban és két asszony és egy pörgekalapos fiúcska, talán két esztendő. A fiatalabbik tartalékoskal szemben ül a menyecske, csinos, fiatal asszony és az egész úton fogja az ura kezét. Az idősebbik tartalékos harcsabajszu, öreg vitéz, bizonyosan már az utolsó rezervista esztendejét gázolta, hogy megharsantak a háborúba hívó trombiták. Ennek a térdén ül a barnaképű, pufók gyerek, aki igen büszkén lobogtat a kezében egy nemzetiszínű papírszólócskát, melyen ez a fölírás rivalg: „Éljen a háború!”

Csendesen beszélgetnek. Illetőleg csak a harcsabajszu beszél a feleségével, a fiatal pár szótlánul melengeti egymáson a tenyerét.

— A sarlót vidd vissza az Évinck.

— Már visszavittem.

Hallgatás.

— A Jóska is berukkolt már? — kérdi az asszony.

— Be. És ugyancsak hejrehujázott az úton.

Ezen mind a négy elmosolyodik. Az a bizonyos Jóska afféle népszerű alak lehet.

— Gyorsan utazott, első osztályon, — teszi hozzá a nagybajszu.

— Hát szabad azon?

— A kondoktor le akarta szállítani, hogy aszongya, a rezervista a személyen megyen, a harmadik osztályon, várja meg azt. De a Jóska nekiesett, elkezdte ölelgetni meg csókolgatni, édes atyának,

kedves egy testvérének tisztólte, — ezt már nem bírta el a konduktor, úgy elszaladt, mintha kergetnék.

Kurtácskán, de jóízűen nevetnek. A gyerek megmozdul az apja ölében, mire a vitéz nyájasan lenyújtja hozzá a rengeteg bajsztát és megcsókolja. Ez az egyetlen elérzékenyülés, amit a kis társaság megenged magának. Meg hogy a fiatalabbik házaspár keze olyan makacsul összetapad.

— Mikor indultok? — kérdi az asszony.

— Hatkor. A keletiről.

Most négy óra. Ezeknek hát már alig van idejük az együttlételekre és előttük szürkél a köd, mely az embereket elnyeli. A köd, melyben most eltűnik egész Európa. És nincs egyetlen könnycsepp a szempillákon, csak csöndes, mindennapi érdekű beszéd, futó mosoly, — és két összesimuló kéz, meg egy csók olykor egy kicsattanóan pufók gyermekarcon.

...Igy megy a magyar nép a háborúba.

ÉLJEN II. VILMOS!

Elrendelték az általános mozgósítást. Megmozdult az egész ország. Katonavonatok száguldoztak minden irányban és úton-útfélen lelkesítő beszédek hangzottak el.

A Nemzeti Kaszinó ablakából Windischgrätz herceg beszélt a lelkes tüntetőkhez.

— Hí a haza, mindnyájunknak el kell menni. — végzi a rövid, temperamentumos szónoklatot. — Éljen Első Ferenc József és Második Vilmos!

Egy terézvárosi polgártárs, aki az utolsó szavakat a fölhasználó éljenzésben inkább csak sejtette, mint hallotta, helyeslőleg bólogat rá:

— Ja, ja, was Recht ist, ist Recht! Der Vázsonyi Vilmos ist auch ein braver Mann.